

GESPREKSSTARTERS

FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw
December 2022

COWAARDEREN: GESPREKSSTARTERS

Bij de start van een cowaarderentraject is het belangrijk dat u zich bewust bent van de aannames die mensen hebben bij erfgoed en musea, en dus ook bij waarden. In het voorjaar van 2022 heeft FARO die mogelijke aannames in kaart gebracht. Op dat kleine onderzoek is deze tool gebaseerd.

Met deze tien gespreksstarters kunt u de aannames van de deelnemers in de groep of in een een-op-eengesprek bespreekbaar maken. Betrek hier ook uw collega's bij en zorg dat iedereen gelijkwaardig kan deelnemen aan het gesprek. Door open met elkaar in gesprek te gaan en naar elkaar te luisteren, zet u stappen vooruit.

U kunt deze vragen op verschillende manieren voorleggen. Een paar ideeën:

1. Verrassingsvragen (tien of minder deelnemers)

Knip de kaartjes uit, vouw ze op en steek ze in een doosje. Laat een deelnemer een vraag trekken. De trekker probeert eerst een antwoord te geven, daarna komen de anderen aan het woord.

2. Sorteren (vijf of minder deelnemers, of deelnemers in meerdere groepen)

Knip de kaartjes uit en leg ze open op tafel. Vraag de deelnemers om er drie vragen uit te halen die hen het meest interesseren: niet de makkelijkste, maar die vragen waarbij ze het antwoord moeten zoeken. Ga vervolgens dieper op die vragen in (en bespreek nog extra vragen als u tijd over hebt).

3. Kennis maakt u samen (tien of meer deelnemers)

Knip de kaartjes uit en plak elk kaartje op een vel papier. Geef elke deelnemer een blad en vraag hem/haar rond te lopen om de andere deelnemers kort om hun antwoord te vragen. Laat hen deze antwoorden opschrijven. Na het uitwisselen van de informatie zoekt iedere deelnemer iemand anders. Om de tijd te bewaken en de doorstroom te bevorderen, kan de wissel met een signaal aangegeven worden.

Na afloop vat iedere deelnemer de verkregen informatie samen en presenteert die in maximaal één minuut aan de rest van de groep. Vervolgens bespreken de deelnemers wat hen is opgevallen en wat hen heeft verbaasd. En dat doet u zelf ook.

4. Stille brainstorm

Knip de kaartjes uit en plak elk kaartje op een vel papier. Geef elke deelnemer een blad en vraag dat hij/zij de eigen naam bovenaan het blad schrijft. Hij/zij krijgt de tijd om een eigen antwoord te bedenken en op het blad te schrijven. Na een minuut of twee wordt het blad doorgegeven aan een andere deelnemer. Die leest de nieuwe vraag en het eerste antwoord en vult aan. Zo kan er nog drie keer doorgeschoven worden. Daarna krijgt de starter het blad met de antwoorden terug. Hij/zij krijgt nog even de tijd om de antwoorden te lezen en er de kern uit te halen. Daarna kunt u plenair bespreken wat de deelnemers is opgevallen.

Welke vorm u ook kiest,

- › laat eerst de deelnemers aan het woord en stimuleer hen om het antwoord zelf te vinden. Het is de bedoeling dat ze met hun eigen aannames aan de slag gaan.
- › vraag door, bijvoorbeeld naar concrete voorbeelden, of wat ze bedoelen met een bepaald woord.
- › stel uw eigen mening even uit, en vat samen wat de deelnemers zeggen.
- › zorg ervoor dat u uw eigen mening naast die van de deelnemers zet (“Ik zie het zo.”) en dat u niet in een welles-nietesspelletje verzandt (“Het is eigenlijk zo.”).

<p>Gaat dit museum over het verleden, over vandaag of over de toekomst?</p>	<p>Wat doen musea nog meer, behalve tentoonstellingen maken?</p>
<p>In welke zin gaat dit museum ook over u, over uw familie en uw uitdagingen?</p>	<p>Ziet u dit museum als een leraar, een gesprekspartner of nog iets anders?</p>
<p>Waar zit voor u de meerwaarde om met dit museum samen te werken?</p>	<p>Wie maakt de beste keuzes over de collecties: het museum zelf of een bredere groep mensen zoals u?</p>
<p>Wat maakt een museum volgens u betrouwbaar?</p>	<p>Welke kennis, ervaringen of vaardigheden heeft u die de museumprofessionals kunnen helpen?</p>
<p>Hoe belangrijk is het dat een museumstuk er mooi uitziet?</p>	<p>Wat zijn argumenten om iets in de collectie van een museum op te nemen?</p>

COLOFON

AUTEUR

Jacqueline van Leeuwen en Anne-Cathérine Olbrechts

MET DANK AAN

de leden en organisatoren van de werkgroepen Co-waarderen (het vervolg op de Dialoog participatief waarderen, juli 2021). Het netwerk Co-waarderen is een initiatief van Geertje Huisman, specialist roerend erfgoed (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed), Anne-Catherine Olbrechts, adviseur behoud en beheer (FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed), Jacqueline van Leeuwen, coördinator vorming en advies (FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed), Lorna Cruickshanks, freelance specialist museums and participation (Lorna Cruickshanks) en Leonie Wingen, freelance specialist erfgoedparticipatie (Co-Cultuur).

TEKSTREDACTIE

Birgit Geudens en Annemie Vanthienen

VORMGEVING

Silke Theuwissen

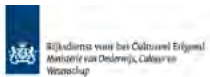
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Olga Van Oost, FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, Priemstraat 51, 1000 Brussel

WETTELIJK DEPOT

D/2022/11.524/11

Brussel, december 2022

Dit werk is gelicenseerd onder een Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken 3.0 Unported licentie. Bezoek <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0> om een kopie te zien van de licentie.